ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

กระบวนการสื่อสารสุขภาพเพื่อลดการสูบบุหรื่ โดยบุคลากรสาชารณสุข จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นางเยาวเรศ ตาอินทร์

ปริญญา

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การส่งเสริมสุขภาพ)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์มนัส

ยอคคำ

ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์โสภณ

อรุณรัตน์

กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณนาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการสื่อสารสุขภาพเพื่อ ลดการสูบบุหรี่ โดยบุคลากรสาธารณสุข จังหวัดเชียงใหม่ ใช้รูปแบบการวิจัยทั้งเชิงปริมาณและ คุณภาพ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องในการศึกษา วิธีการศึกษาประกอบด้วยการตอบ แบบสอบถามโดยบุคลากรสาธารณสุข ในจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 282 คน และการสัมภาษณ์ เชิงลึก ตามบทบาทในการปฏิบัติงาน มีเนื้อหาสำคัญเกี่ยวกับการสื่อสารข้อมูล การให้คำปรึกษา และการบังคับใช้กฎหมาย

ผลการวิจัยพบว่า ด้านการสื่อสารข้อมูล บุคลากรสาธารณสุขในฐานะผู้ส่งสารมีระดับ ความรู้ในการสื่อสารสุขภาพเพื่อลดการสูบบุหรี่ในระดับผ่านเกณฑ์ต่ำ ข้อที่บุคลากรสาธารณสุข ส่วนใหญ่ใม่ทราบ คือ สารใดในบุหรี่ที่ทำให้เกิดโรคถุงลมโป่งพอง การให้คำปรึกษาคือการ บอกวิธีแก้ปัญหาในการเลิกการสูบบุหรี่แก่ผู้มารับบริการ การค่อยๆ เลิกสูบบุหรี่ที่ละน้อยจะ ช่วยให้เลิกสูบบุหรี่ รูปแบบการเลิกสูบบุหรี่ พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของผู้สูบบุหรี่ พฤติกรรมการสูบบุหรี่ที่มีนิสัยความเคยชิน และการเลิกสูบบุหรี่เมื่อมาถึงระยะเลิกได้ โดยบุคลากร สาธารณสุขส่วนใหญ่มีทัศนคติในการสื่อสารเพื่อลดการสูบบุหรี่ในระดับดี แต่มีทักษะในการ สื่อสารเพื่อลดการสูบบุหรี่ในระดับดี เด่มีทักษะในการ สื่อสารเพื่อลดการสูบบุหรี่ในระดับดี เด่มีทักษะในการ สื่อสารเพื่อลดการสูบบุหรี่ในระดับต่ำ โดยมีการปฏิบัติน้อยในเรื่อง การรับฟังความคิดเห็นของ กลุ่มเป้าหมาย การวางรูปแบบของการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ การประเมินผลหลังการให้ คำปรึกษา และสอบถามประวัติสูบบุหรี่ของผู้มารับบริการ

ด้านสาระในการสื่อสารที่ใช้ในการเผยแพร่พบว่ายังไม่มีการกำหนดรูปแบบที่ชัดเจน และบางอย่างไม่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย เนื่องจากยังไม่มีการศึกษากลุ่มเป้าหมายและกำหนด วัตถุประสงค์ที่ชัดเจนก่อนการสร้างสารหรือกำหนดสาระของการสื่อสาร

ด้านการใช้สื่อในการเผยแพร่พบว่าใช้สื่อที่ผสมผสานทั้งสื่อวิดีทัศน์ที่ผลิตจากส่วนกลาง สื่อเฉพาะกิจ เอกสาร แผ่นพับ โปสเตอร์ และสื่อบุคคล

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์พบว่าบุคลากรสาธารณสุขส่วนหนึ่งยังสูบบุหรี่ซึ่งไม่เป็น แบบอย่างที่ดี ข้อเสนอแนะจากการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ การพัฒนาความรู้และทักษะของบุคลากร สาธารณสุขในการสื่อสาร การสร้างสารที่มีประสิทธิภาพ การเพิ่มบทบาทของสื่อบุคคลให้ มากขึ้นและบุคลากรสาธารณสุขควรเป็นแบบอย่างของการไม่สูบบุหรื่

Thesis Title

Process of Health Communication for Reducing Smoking

by Public Health Personnel in Chiang Mai Province

Author

Mrs. Yaowares Ta-in

Degree

Master of Education (Health Promotion)

Thesis Advisory Committee

Assoc. Prof. Manus

Yodcome

Chairperson

Asst. Prof. Sopon

Arunrutana

Member

ABSTRACT

This study examined process of health communication for reducing smoking by public health personnel in Chiang Mai province. Both qualitative and quantitative research approaches were employed to conduct triangulation descriptive study. Survey questionnaires were distributed to 282 public health personnel in Chiang Mai province. In-depth interview was also conducted.

It was found that public health personnel have low knowledge. The items that public health personnel didn't know were what compound in cigarette caused emphysema, counseling was a way to help the client stop smoking, gradually reduced smoking could lead to stop smoking, patterns to stop smoking, behaviors of smokers, habitual smoking, stop smoking at maintenance stage. The overall attitude of public health personnel on communication for reducing smoking was guide good but skill was poor. Public health personnel were poor on receive clients' comment, patterns of communication, evaluation and acquiring history of smoking.

The message to reducing smoking mostly never identified specially and sometimes didn't suitable for the target group.

The personnel used video, poster and personnel mediums of communication.

Data from in-depth interview found that some of public health personnel didn't be good role models since they still smoked. Suggestions include improve knowledge and skill of public health personnel on communication, production of effective message. Increase role of personnel communication and promoting stop smoking in public health personnel.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved